Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Першы прарэктар
УА «Беларускі дзяржаўны
ўніверсітэт культуры і мастацтваў»
_______________ Ю.П. Бондар
«___» ___________ 2013 г.
Рэгістрацыйны № ВД- ___/вуч.

ПРАГРАМА
ВУЧЭБНАЙ І ВЫТВОРЧАЙ ПРАКТЫКІ

па спецыяльнасці 1-18 01 01 Народная творчасць,
напрамку 1-18 01 01-05 Фальклор,
спецыялізацый 1-18 01 01-05 01 Абрадазнаўства
і 1-18 01 01-05 02 Этнафоназнаўства

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Мінск
БДУКМ
2013

Складальнікі:

Т. А. Пладунова, старшы выкладчык кафедры этналогіі і фальклору ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»;

А. А. Гулак, старшы выкладчык кафедры этналогіі і фальклору ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат філалагічных навук

Рэцэнзенты:

Т. Б. Варфаламеева, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору НАН Беларусі, кандыдат мастацтвазнаўства;

А. М. Нароўская, дацэнт кафедры гісторыі Беларусі і музеязнаўства ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат гістарычных навук

Рэкамендавана да зацвярджэння:

кафедрай этналогіі і фальклору ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 1 ад 30.06.2012 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 1 ад 24.09.2012 г.)

Адказны за рэдакцыю *В. Б. Кудласевіч*

Адказныя за выпуск *Т. А. Пладунова, А. А. Гулак*

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Практыка (фальклорная, азнаямленчая, вытворчая, педагагічная, пераддыпломная) з'яўляецца неад'емнай часткай працэсу падрыхтоўкі спецыялістаў па спецыяльнасці 1-18 01 01 Народная творчасць, напрамку 1-18 01 01-05 Фальклор. Практыка скіравана на замацаванне ў вытворчых умовах ведаў і ўменняў, атрыманых у працэсе навучання ў ВНУ, авалоданне навыкамі вырашэння прафесійных задач, навыкамі сацыяльнай камунікацыі, вытворчымі тэхналогіямі. Яна праводзіцца ва ўстановах культуры (цэнтрах народнай творчасці, дамах культуры, архівах, музеях і іншых арганізацыях), адукацыі (сярэдніх спецыяльных навучальных установах, школах з мастацкатворчым ухілам, школах мастацтваў), пазашкольнага навучання і выхавання (цэнтрах творчасці дзяцей і моладзі).

Мэты практыкі:

– замацаванне ў практычнай дзейнасці тэарэтычных ведаў і прафесійных уменняў і навыкаў, набытых у працэсе навучання;

– выхаванне ў студэнтаў цікавасці да прафесійнай дзейнасці, творчых адносін да арганізацыі работы ў аўтэнтычных, аматарскіх і дзіцячых фальклорных калектывах.

Задачы практыкі:

– авалоданне метадамі палявой і мастацкай фалькларыстыкі (фіксацыі музычнага і вусна-паэтычнага фальклору ў этнасацыяльным кантэксце; класіфікацыі, сістэматызацыі фальклорных твораў і іх архівацыі; мастацкай рэканструкцыі фальклорнай практыкі ў аматарскай творчасці);

– азнаямленне з работай сучасных устаноў сацыякультурнай сферы: іх структурай, планаваннем і дакументаваннем; функцыянальнымі абавязкамі адміністратыўнага, вытворчага і педагагічнага корпуса; зместам, кірункамі дзейнасці, метадамі работы фальклорных калектываў; традыцыямі і навацыямі ў арганізацыі работы сацыякультурных устаноў па захаванні і трансляцыі традыцыйнай беларускай культуры;

– авалоданне метадамі кіравання вучэбна-выхаваўчым працэсам у аматарскіх фальклорных аб'яднаннях;

– фарміраванне навыкаў узаемаадносін паміж людзьмі рознага ўзросту, сацыяльнага статусу падчас арганізацыі аматарскай творчасці.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Арганізацыя кіраўніцтва практыкай ускладаецца на кафедру этналогіі і фальклору, якая выконвае наступныя функцыі:

– распрацоўвае праграмы, неабходныя дакументы ў адпаведнасці з палажэннем па практыцы факультэта традыцыйнай беларускай культуры і сучаснага мастацтва;

– прызначае кіраўнікоў практыкі, размяркоўвае паміж імі студэнтаў-практыкантаў;

– дамаўляецца з базамі практыкі аб накіраванні на іх студэнтаў і ўмовах праходжання практыкі, за 10 дзён да пачатку правядзення практыкі забяспечвае кантроль і праверку гатоўнасці кожнай базы і азнаямленне кіраўнікоў баз практыкі з праграмнымі патрабаваннямі ўсяго аб'ёму заданняў для студэнтаў;

– адказвае за выкананне заданняў па практыцы ў адпаведнасці з зацверджанымі планамі і праграмамі;

– забяспечвае падрыхтоўку і зацвярджае справаздачы, падрыхтаваныя адказным кіраўніком практыкі;

– праводзіць дыферэнцаваны залік па выніках практыкі.

Матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне практыкі. Для паспяховага правядзення практыкі акадэмічная група (або іншае падраздзяленне) у межах наяўных тэхнічных магчымасцей і вылучаных бюджэтных сродкаў можа забяспечвацца аўдыя-, відэазапісваючай і гукаўзнаўляючай апаратурай, фотаапаратурай, партатыўным камп'ютарам, расходнымі матэрыяламі ў колькасці, неабходнай для выканання мэт і задач практыкі.

Фінансаванне практыкі. Практыка фінансуецца за кошт бюджэтных сродкаў, якія выдзяляюцца ВНУ на яе правядзенне, а таксама пазабюджэтных сродкаў (спонсарскай дапамогі, мэтавых грантаў) у адпаведнасці з нарматывамі на аплачванне камандзіровачных выдаткаў, арэнду транспарту, набыццё расходных матэрыялаў, аплату паслуг мясцовых арганізацый і сувязі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ ПРАКТЫКІ

Першы курс
Вучэбная практыка (фальклорная)

І. Агульныя палажэнні. Фальклорная практыка скіравана на азнаямленне студэнтаў са святочна-абрадавымі комплексамі беларусаў у розных гісторыка-культурных рэгіёнах Беларусі. Яна праводзіцца ў другім семестры ў форме экспедыцыі ў тыя раёны Беларусі, у якіх да нашых дзён захаваліся абрадавыя святы ў аўтэнтычнай форме. На запіс фальклорных твораў ва ўмовах практыкі адводзіцца не менш за 30 гадзін, астатні час студэнты займаюцца расшыфроўкай аўдыязапісаў і падрыхтоўкай матэрыялаў да архіўнага захавання, афармляюць дзённікі практыкі.

ІІ. Мэты і задачы практыкі: азнаямленне студэнтаў з аўтэнтычным бытаваннем музычнай і вусна-паэтычнай спадчыны беларусаў; засваенне методыкі палявой фіксацыі твораў фальклору ў этнасацыяльным кантэксце; актуалізацыя тэарэтычных ведаў, атрыманых у межах дысцыплін «Беларускі фальклор», «Беларускі народны каляндар», «Тэорыя фальклору»; набыццё практычных навыкаў запісу, класіфікацыі і сістэматызацыі фальклорных твораў; папаўненне фальклорнага архіва кафедры.

ІІІ. Базы практыкі: аддзелы культуры Полацкага, Лепельскага, Расонскага, Ушацкага раёнаў Віцебскай вобласці; Ваўкавыскага, Смаргонскага, Дзятлаўскага, Шчучынскага раёнаў Гродзенскай вобласці; Кобрынскага, Драгічынскага, Лунінецкага, Пінскага, Іванаўскага, Маларыцкага раёнаў Брэсцкай вобласці; Лельчыцкага, Жыткавіцкага, Мазырскага, Акцябрскага, Рэчыцкага, Веткаўскага, Чачэрскага раёнаў Гомельскай вобласці; Асіповіцкага, Клімавіцкага, Рагачоўскага, Клічаўскага, Мсціслаўскага, Бялыніцкага, Хоцімскага раёнаў Магілёўскай вобласці; Барысаўскага, Салігорскага, Любанскага, Старадарожскага раёнаў Мінскай вобласці.

ІV. Справаздачнасць прадугледжвае аўдыя-, відэа- і фотафіксацыю традыцыйных абрадаў, песенных і празаічных жанраў фальклору, афармленне дзённіка фальклорнай практыкі, расшыфроўку запісаных фальклорных адзінак (тэксты, этнафанічныя транскрыпцыі песень).

РЭПАЗІТОРЫЙ БГПУ

Другі курс

Вучэбная практыка (азнаямленчая)

I. Агульныя палажэнні. Азнаямленчая практыка праводзіцца ў чацвёртым семестры без адрыву ад вучэбнага працэсу. Яна прадугледжвае азнаямленне з працай устаноў культуры па вывучэнні і трансляцыі традыцыйнай культуры (фальклорныя архівы, метадычныя цэнтры, цэнтры народнай творчасці і дамы фальклору, цэнтры культуры і пазашкольнага выхавання); практычнае вывучэнне фальклорнай традыцыі ва ўмовах, набліжаных да жывога бытавання, а таксама падчас сустрэч з носьбітамі (рэпетыцыя, канцэрт фальклорна-этнаграфічнага гурту, свята ці фестываль аўтэнтычнага фальклору); тэарэтычны аналіз творчай дзейнасці калектываў розных тыпаў фальклорызму, якія засвойваюць і актуалізуюць фальклорныя традыцыі рэгіёнаў.

II. Мэты і задачы практыкі: азнаямленне з работай сучасных устаноў сацыякультурнай сферы: іх структурай, планаваннем і дакументаваннем, функцыянальнымі абавязкамі адміністратыўнага, вытворчага і педагагічнага корпуса, зместам, кірункамі дзейнасці, метадамі работы фальклорных калектываў, традыцыямі і навацыямі ў арганізацыі работы сацыякультурных устаноў па захаванні і трансляцыі традыцыйнай беларускай культуры.

III. Базы практыкі: размешчаныя ў Мінску і Мінскім раёне ўстановы культуры (музеі і цэнтры народнай культуры, архівы), установы адукацыі (сярэднія адукацыйныя школы, школы мастацтваў, установы дадатковай адукацыі), творчыя саюзы і грамадскія аб’яднанні па вывучэнні культурнай спадчыны Беларусі.

IV. Справаздачнасць прадугледжвае афармленне дзённіка і пісьмовай справаздачы па выніках азнаямленчай практыкі.

Трэці курс

Вытворчая практыка (архіўная / сцэнічная)

Вытворчая практыка праводзіцца ў шостым семестры на працягу васьмі тыдняў без адрыву ад вучэбнага працэсу і скіравана на вывучэнне вопыту работы ўстаноў культуры ці ўстаноў адукацыі. Вытворчая практыка на спецыялізацыях

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

«Абрадазнаўства» і «Этнафоназнаўства» мае сваю спецыфіку (архіўная/сцэнічная), адлюстраваную ў наступных профільных праграмах.

Праграма вытворчай (архіўнай) практыкі для студэнтаў спецыялізацыі «Абрадазнаўства»

I. Агульныя палажэнні. Архіўная практыка скіравана на актуалізацыю тэарэтычных ведаў, атрыманых у межах шэрагу дысцыплін (этналогія, фальклор, гісторыя фалькларыстыкі, этнасеміётыка і інш.). Важнейшымі састаўляючымі яе з'яўляюцца фарміраванне навыкаў збірання, папаўнення і захавання фальклорнага архіва, авалодванне ўменнямі архіўнай каталагізацыі з выкарыстаннем сучасных інфармацыйных тэхналогій, развіццё эўрыстычных навыкаў, набытых студэнтамі ў вучэбным працэсе.

II. Мэты і задачы практыкі: азнаямленне з прынцыпамі і формамі каталагізацыі, стварэння фондаў, інструкцыямі па ўліку і захаванні архіўных матэрыялаў; сістэмамі захавання фальклорных калекцый у архівах; рэжымамі аховы фондаў, палажэннем аб карыстанні архіўнымі матэрыяламі ў навуковых мэтах; набыццё ўменняў выкарыстання архіўных матэрыялаў у самастойных навуковых даследаваннях.

III. Базы практыкі: Нацыянальная бібліятэка Беларусі: фонд рукапісаў, старадрукаў і рэдкіх выданняў, фонд нотных выданняў, фонд аўдыявізуальных дакументаў; Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі: этнаграфічная калекцыя, архіў фотанегатываў, архіў вядомых беларускіх этнографаў і фалькларыстаў; Беларускі дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва (БДАМЛМ): архівы вядомых беларускіх мастацтвазнаўцаў, музыкантаў, пісьменнікаў, этнографаў і фалькларыстаў.

IV. Справаздачнасць прадугледжвае афармленне дзённіка і пісьмовай справаздачы па выніках вытворчай архіўнай практыкі.

Праграма вытворчай (сцэнічнай) практыкі для студэнтаў спецыялізацыі «Этнафоназнаўства»

I. Агульныя палажэнні. Сцэнічная практыка скіравана на азнаямленне студэнтаў з працай аўтэнтычных або аматарскіх

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

фальклорна-этнаграфічных калектываў. Асноўным фактарам пры выбары іх з’яўляецца тое, што асновай рэпертуару калектыву служыць рэгіянальны фальклор, а вывучэнне мастацкай і этнафанічнай традыцыі адбываецца шляхам вуснага пераймання. Падчас сцэнічнай практыкі студэнт з дапамогай кіраўніка калектыву распрацоўвае план рэканструкцыі рэгіянальнага каляндарна-абрадавага свята з дакладнай рэгламентацыяй этнафанічных фрагментаў абраду, удзельнічае ў вучэбна-рэпетыцыйнай і канцэртна-выканальніцкай дзейнасці калектыву.

II. Мэты і задачы практыкі: актуалізацыя тэарэтычных ведаў і практычных навыкаў, атрыманых пры вывучэнні дысцыплін «Методыка выкладання спецдысцыплін», «Методыка арганізацыі фальклорнай дзейнасці», «Беларускі народны каляндар», «Клас фальклорна-выканальніцкага майстэрства»; азнаямленне з прынцыпамі і формамі работы фальклорнага калектыву (аўтэнтычнага, аматарскага, дзіцячага) і метадамі засваення рэгіянальных этнафанічных традыцый; удзел у арганізацыі вучэбнай, рэпетыцыйнай і канцэртнай дзейнасці фальклорнага калектыву.

III. Базы практыкі: размешчаныя ў Мінску і Мінскім раёне ўстановы культуры (дамы фальклору, палацы культуры, цэнтры народнай творчасці), установы адукацыі (музычныя каледжы і каледжы мастацтваў і інш.).

IV. Справаздачнасць прадугледжвае афармленне пісьмовай справаздачы, дзённіка і сцэнарыя рэканструкцыі каляндарна-абрадавага свята з рэпертуарным дадаткам, які ўключае этнафанічную транскрыпцыю песенных узораў.

Чацвёрты курс
Вытворчая практыка (педагагічная)

I. Агульныя палажэнні. Педагагічная практыка праводзіцца ў восьмым семестры на працягу месяца з адрывам ад вучэбнага працэсу. Яна скіравана на замацаванне ведаў і практычных навыкаў, набытых падчас вытворчай практыкі, аналіз творчай і вучэбна-выхаваўчай дзейнасці дзіцячых, маладзёжных калектываў фальклорна-этнаграфічнага кірунку ўстаноў адукацыі, вывучэнне педагагічных і мастацкіх прыёмаў кіраўніка калектыву, набыццё шэрагу практычных навыкаў у рабоце

РЭПАЗІТОРЫЙ БДУКІ

з калектывам, арганізацыі фальклорнай дзейнасці ў межах вучэбна-выхаваўчага працэсу ўстановы.

II. Мэты і задачы практыкі: падрыхтоўка студэнтаў да самастойнай педагагічнай дзейнасці ў навучальнай установе, фарміраванне творчых здольнасцей і якасцей асобы будучых настаўнікаў, выпрацоўка неабходнасці ў бесперапынным удасканаленні прафесійных уменняў і творчым росце.

Практычныя заданні для студэнтаў спецыялізацыі «Этнафоназнаўства»: распрацоўка плана ўрока па музычным фальклоры, рэпертуарнага этнафанічнага зборніка з аўдыядадаткам (3–4 творы), правядзенне вучэбных заняткаў па засваенні песні, гульні і побытавага танца, правядзенне канцэртнай праграмы калектыву паводле этнафанічных узораў каляндарнага рэгіянальнага свята, рэкрэацыйна-побытавых дзей.

Практычныя заданні для студэнтаў спецыялізацыі «Абрадазнаўства»: канцэртная абрадавая (гульнявая) праграма калектыву на рэгіянальнай дакументальнай аснове, распрацоўка плана ўрока па абрадавым (гульнявым) фальклоры і сцэнарыя правядзення абрадавага свята (гульнятэкі).

III. Базы практыкі: сярэднія агульнаадукацыйныя школы з вывучэннем спецпрадметаў па музычным і тэатральным кірунку, цэнтры пазашкольнай работы, музычныя каледжы і каледжы мастацтваў.

IV. Справаздачнасць прадугледжвае два этапы. Першы этап – практычная работа. Кожны студэнт праводзіць адкрытыя заняткі з калектывам (класам, курсам), асобным вучнем на базе практыкі, падчас якой ён працуе ў якасці кіраўніка над уласнай праграмай: развучваннем песні, гульні, танца, абрадавай тэатральнай дзеі, казкі, загадак і г.д. Камісія ў складзе кіраўнікоў практыкі ад кафедры і ад базы абмяркоўвае якасць прадстаўленай праграмы, ход і выніковасць заняткаў і ацэньвае іх вынікі па 10-бальнай сістэме. Другі этап – дыферэнцаваны залік, на які студэнт прадстаўляе наступныя дакументы: пісьмовую справаздачу, у якой адлюстраваны ўсе аспекты дзейнасці творчага калектыву базавай установы, план-канспект праведзеных заняткаў з калектывам (вучнем), дзённік педагагічнай практыкі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Пяты курс

Вытворчая практыка (пераддыпломная)

Пераддыпломная практыка праводзіцца ў дзевятым семестры на працягу васьмі тыдняў з адрывам ад вучэбнага працэсу і скіравана на паспяховую падрыхтоўку і абарону дыпломнага праекта. Пераддыпломная практыка на спецыялізацыях «Абрадазнаўства» і «Этнафоназнаўства» мае сваю спецыфіку.

I. Агульныя палажэнні для студэнтаў спецыялізацыі «Абрадазнаўства». Студэнт павінен глыбока даследаваць навукова-тэарэтычную базу праблемы, над якой ён працуе, грунтоўна пазнаёміцца з дзейнасцю дзяржаўных органаў па пытаннях уліку, аховы, зберажэння, аднаўлення, выкарыстання гісторыка-культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь.

II. Мэты і задачы практыкі: вывучэнне нацыянальнага заканадаўства і міжнародных прававых актаў у галіне аховы матэрыяльнай і нематэрыяльнай культурнай спадчыны, вывучэнне дакументацыі, рэкамендаванай Беларускай рэспубліканскай навукова-метадычнай радай па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны пры Міністэрстве культуры, якая з’яўляецца неабходнай для надання нанава выяўленаму або нанава вывучанаму нематэрыяльнаму праяўленню народнай культуры статусу і катэгорыі гісторыка-культурнай каштоўнасці Рэспублікі Беларусь, азнаёміцца з дзейнасцю грамадскіх арганізацый у галіне аховы матэрыяльнай і нематэрыяльнай культурнай спадчыны.

III. Базы практыкі: аддзелы культуры мясцовых райвыканкамаў**,** раённыя, абласныя і гарадскія ўстановы культуры.

IV. Справаздачнасць прадугледжвае пісьмовую справаздачу аб праведзенай навукова-даследчай і арганізацыйна-метадычнай рабоце на базе практыкі, афармленне дзённіка пераддыпломнай практыкі, у якім зафіксаваны этапы праектавання дыплома.

I. Агульныя палажэнні для студэнтаў спецыялізацыі «Этнафоназнаўства». Студэнт павінен грунтоўна даследаваць рэгіянальную этнафанічную традыцыю, на аснове чаго напісаць дыпломны праект па мастацкім рэканструяванні ці рэстаўрацыі этнафоніі абрадавага свята.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ІІ. Мэты і задачы практыкі: вывучэнне рэгіянальнай этнафанічнай традыцыі, яе мастацкае рэканструяванне ў аматарскім фальклорным калектыве, ўкараненне яго вынікаў у сучасным культурным жыцці грамадства ў форме святочнай падзеі (абрадавае свята, вечарына, фестываль, танцавальна-гульнявая вечарынка, мастацкая праграма і інш.).

Работа над дыпломным праектам уключае наступныя этапы:

– падрыхтоўчы (даследчы): збор этнафанічнага матэрыялу; планаванне месца і тэрміну дзеяння (на адкрытай прасторы, у абмежаванай прасторы ці ў закрытым памяшканні; пэўная дата, працягласць у часе); апісанне складу ўдзельнікаў; сцэнаграфія і драматургічнае вырашэнне абрадавага свята;

– арганізацыйна-метадычны: афармленне падабраных этнафанічных і танцавальна-гульнявых узораў у рэпертуарны зборнік або ў фанатэку; поўнае сцэнарнае праектаванне; арганізацыйна-вытворчыя пытанні рэалізацыі дыпломнага праекта;

– вучэбна-рэпетыцыйны: фарміраванне спеўных гуртоў – ілюстратараў этнафоніі абрадавага свята (фальклорныя калектывы ўстаноў культуры і адукацыі, мясцовыя жыхары вёскі, горада); развучванне з імі песень, гульняў і танцаў са сфарміраванага рэпертуарнага зборніка шляхам вуснага навучання з выкарыстаннем этнафанічных транскрыпцый песень;

– творчы этап: мастацкая рэканструкцыя абрадавай і рэкрэацыйнай (танцавальна-гульнявой) этнафанічнай практыкі ў форме арганізаванага фальклярызаванага свята;

– навукова-аналітычны: напісанне дыпломнага праекта.

ІІІ. Базы практыкі: раённыя, абласныя і гарадскія ўстановы культуры і адукацыі.

IV. Справаздачнасць прадугледжвае праграму мастацкай рэканструкцыі ці рэстаўрацыі абрадавай і пазаабрадавай этнафоніі, абрадавую карту кодаў свята, сцэнарый рэканструкцыі ці рэстаўрацыі абрадавага свята, запіс этнафанічнага матэрыялу і сістэматызацыя яго ў форме рэпертуарнага зборніка з аўдыя-, відэададаткам (у адпаведнасці з архіўнымі патрабаваннямі), этнафанічную транскрыпцыю адабраных песенных узораў, дзённік вытворчай пераддыпломнай практыкі, у якім зафіксаваны этапы праектавання дыплома.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Абавязкі студэнтаў-практыкантаў:

– студэнт-практыкант рэгулярна працуе на базу практыкі;

– выконвае ўсе віды работ, прадугледжаных праграмай практыкі;

– падпарадкоўваецца правілам унутранага распарадку ўстановы адукацыі і культуры і распараджэнням арганізатараў і кіраўнікоў практыкі;

– студэнт-практыкант абавязаны своечасова і ў поўным аб'ёме здаць справаздачу.

Дакументацыя, улік і ацэнка практыкі студэнтаў

Дакументацыя ўключае наступныя састаўляючыя: дзённік практыкі ўстаноўленага ўзору, у якім фіксуецца змест даследчай дзейнасці, назіранні за рэпетыцыямі і канцэртамі, ходам вучэбных заняткаў і пазакласнай дзейнасці, заўвагі і даручэнні кіраўнікоў практыкі, дадзеныя пра выкананне праграмных заданняў; пісьмовую справаздачу, у якой у сціслай форме выкладаецца вынік практыкі. Таксама дакументацыя ўключае асобныя матэрыялы (праграма свята, сцэнарый, этнафанічная расшыфроўка і інш.), апісаныя вышэй. **Улік** практыкі студэнтаў ажыццяўляюць кіраўнік практыкі ад кафедры ўніверсітэта, кіраўнік практыкі ад прадпрыемства, стараста вучэбнай групы (пры магчымасці). **Ацэнка** практыкі адбываецца на спецыяльным пасяджэнні кафедры ў форме дыферэнцаванага заліку з удзелам кіраўнікоў практыкі.

Абавязкі кіраўнікоў практыкі

Кіраўнік практыкі ад прадпрыемства:

– знаёміць студэнтаў з планам работы прадпрыемства, калектыву (класа);

– кансультуе пры падрыхтоўцы правядзення заняткаў, рэпетыцый:

– правярае канспекты, планы заняткаў;

– удзельнічае ў працэсе аналізу і ацэнкі заняткаў, праведзеных студэнтамі;

– зацвярджае справаздачу студэнтаў;

– падпісвае дзённік праходжання практыкі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Кіраўнік практыкі ад кафедры ўніверсітэта:

– праводзіць інструктаж аб праходжанні практыкі і ахове працы ў замацаванай за ім групе;

– сочыць за абавязковым наведваннем баз практыкі;

– правярае дакладнасць вядзення дзённікаў;

– рыхтуе заключную справаздачу, у якой робіць аналіз паспяховасці рэалізацыі пастаўленых задач;

– падводзіць вынікі і адзначае прапановы па ўдасканаленні вытворчых і метадычна-арганізацыйных аспектаў практыкі.

Патрабаванні да зместу і афармлення асабістага задання і справаздачы па практыцы. Змест асабістага задання, якое дае студэнту кіраўнік практыкі ад кафедры ўніверсітэта, павінен канцэптуальна адпавядаць задачам, сфармуляваным у п. II кожнага раздзела дадзенай праграмы. Пры гэтым асабістае заданне павінна ўлічваць індывідуальныя асаблівасці, творчыя здольнасці і навуковыя зацікаўленні студэнта-практыканта і быць добра зразумелым яму. **Змест** справаздачы па практыцы адлюстроўвае час, месца, характар выкананай студэнтам даследчай, метадычнай, педагагічнай ці творчай працы на базе практыкі. **Афармленне** асабістага задання і справаздачы павінна адпавядаць нормам літаратурнай мовы, выконвацца без выпраўленняў і купюр. Пры афармленні асабістага задання і справаздачы ўказваюцца поўныя назвы дзяржаўных устаноў, якія служылі базамі практыкі, і поўныя назвы пасад тых службовых асоб, якія кіравалі практыкай.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЛІТАРАТУРА

1. *Беларускі* фальклор у школе. 1-ы клас : дапаможнік для настаўніка / І. І. Сучкоў [і інш.]. – Мінск : Нар. асвета, 1996. – 176 с.

2. *Бяркові́ч, Т.* На стыку практычнай і тэарэтычнай этнамузыкалогіі: Фонаархіў этнамузыкі БДАМ / Т. Бяркові́ч // Музычная культура Беларусі і свету : да 100-годдзя Л. С. Мухарынскай / склад. Т. С. Якіменка; навук. працы Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі. Вып. 12. Сер. 1, Беларуская музычная культура. – Мінск : Беларус. дзярж. акадэмія музыкі, 2006. – С. 103–123.

3. *Варфаламеева, Т. Б.* Ахова і захаванне нематэрыяльнай культурнай спадчыны як сфера сацыяльна-культурнай палітыкі беларускай дзяржавы на сучасным этапе: праблемы і перспектывы / Т. Б. Варфаламеева // Аўтэнтычны фальклор: праблемы бытавання, вывучэння, перайманя: матэрыялы навук.-метад. канф. (15–16 сак. 2007 г.) / рэдкал. : М. Л. Кузьмініч (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў, 2007 – С. 131–138.

4. *Калацэй, В.В.* Нарматыўна-прававыя аспекты дзейнасці па захаванні фальклору і этнакультурным выхаванні / В. В. Калацэй // Палявая фалькларыстыка і этналогія : даследаванне лакальных культур Беларусі / уклад. І. Ю. Смірнова. – Мінск : БДУКМ, 2008. – С. 223–228.

5. *Караткевіч, А. А.* Асноўныя накірункі вытворчай практыкі студэнтаў факультэта мастацкай творчасці / А. А. Караткевіч // Павышэнне эфектыўнасці практыкі студэнтаў як асноўнага сродку прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў : матэрыялы навук.-метад. семінара (кастр. 1997 г.). – Мінск : Беларус. ун-т культуры, 1999. – С. 20–23.

6. *Кузьмініч, М. Л.* Стандарт па спецыяльнасці «Народная творчасць (фальклор)» як мадэль падрыхтоўкі кадраў для галіны традыцыйнай народнай культуры / М. Л. Кузьмініч // Аўтэнтычны фальклор: праблемы бытавання, вывучэння, перайманя: матэрыялы навук.-метад. канф. (15–16 сак. 2007 г.) / рэдкал. : М. Л. Кузьмініч (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск : БДУКМ, 2007. – С. 3–19.

7. *Марозава, Т.* Арганізацыя архіўнай работы ў вучэбна-навуковай лабараторыі беларускага фальклору БДУ / Т. Маро-

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

зава // Фальклярыстычныя даследаванні. Кантэкст. Тыпалогія. Сувязі : зб. арт. Вып. 7 / пад навук. рэд. Р. М. Кавалёвай, В. В. Прыемка. – Мінск : РІВШ, 2010. – С. 320–329.

8. Марозава, Т. Фальклорны практыкум як форма падрыхтоўкі студэнтаў-філолагаў да вучэбнай практыкі / Т. Марозава // Фальклярыстычныя даследаванні. Кантэкст. Тыпалогія. Сувязі : зб. арт. Вып. 6 / пад навук. рэд. В. В. Прыемка, Т. А. Марозавай. – Мінск : Бестпрынт, 2009. – С. 300–304.

9. Нарматыўнае вытворча-практычнае выданне «Нарматыўна-прававыя дакументы па праблемах арганізацыі аматарскай творчасці». Вып. 4. – Мінск : БелІПК, 1999. – 25 с.

10. Организация и проведение психолого-педагогической практики со студентами высших учебных заведений : метод. рекомендации / сост. Н. Д. Джига. – Минск : БГПУ, 2002. – 21 с.

11. Практыка як састаўная частка прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў для сацыякультурнай сферы : матэрыялы рэсп. навук.-метад. канф. (1–2 лют. 2000 г.) / рэдкал. : А. І. Смолік [і інш.]. – Мінск : БДУКМ, 2000. – 203 с.

12. Урбанавичене, Д. Архивы этномузыки: проблемы и перспективы / Д. Урбанавичене // Славянская этнамузыкология : Направления. Методы. Концепции : тез. докл. Междунар. науч. конф. к 90-летию Л. С. Мухаринской (1906–1996). – Минск : Белорус. гос. академия музыки, 1996. – С. 90–92.

13. Хвір, Н. Д. Нематэрыяльная спадчына Беларусі / Н. Д. Хвір // Палявая фалькларыстыка і этналогія : даследаванне лакальных культур Беларусі / уклад. І. Ю. Смірновай; пад рэд. В. А. Лабачэўскай. – Мінск : БДУКМ, 2008. – 34 с.

14. Этномузыкология. Специальность 070112 (054000). Примерные программы дисциплин. Государственный образовательный стандарт. Примерный учебный план. Требования к материально-техническому обеспечению : сборник учебно-методических материалов и нормативных документов. – СПб. : Шатон, 2005. – 668 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ДАДАТКІ

Дадатак 1

Пашпарт
фальклорнай адзінкі
(*жанр і назва твора*)

____
____
____

Запіс зроблены ад фальклорнага гурту (носьбіта)
____
____
вёскі ____
раёна ____
вобласці____

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Дадатак 2

Пашпарт творчага калектыву

Назва калектыву____
Адрас____
Год стварэння____
Від творчай дзейнасці ____________________________________
Колькасць і ўзрост удзельнікаў ____________________________
Мастацкі кіраўнік_______________________________________
Іншыя звесткі (рэпертуарная палітыка, канцэртная дзейнасць, удзел у фестывалях і конкурсах)___________________________
____
____
____

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Дадатак 3

Этнафанічная транскрыпцыя песеннага ўзору (прыклад)

Купальская песня «Як на Йвана» вёскі Багатырская Полацкага раёна Віцебскай вобласці

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Фальклорны тэкст	Этнафанічная транскрыпцыя
	Дыяпазон – рэ 1 - ля 1→сярэдні рэгістр з захопам верхняга **Стыль інтанавання** – антыфонны тып суладдзя галасоў на бурдоннай аснове, з інварыянтамі канона **Дынаміка** – гучна ***(f)*** **Тэмп** – умераны **Рэзанатарная сістэма** – рэзанатары ротаглоткавы, цвёрдае паднябенне **Пеўчая пазіцыя** – заднеязычная **Агульная артыкуляцыйная ўстаноўка** – **О** сярэднеязычнае **Тып інтанавання** – рэчытатыўна-вакальны→ характар голасавядзення – штуршкова-плаўны **Варыяцыі артыкуляцыйных укладаў прапяваемых фанем**

Як на Йвана, Як на Йвана сонца йграла, Сонца йграла.	Як-га***о***к на Йвана***о***-га***о***, Як на Йвана***о*** сон(ы***э***)ца***э*** йгра-га-ла***о***, Со-го-нца***э*** йгра-га-ла***о***.
А там дзеўка, А там дзеўка цвяты рвала, Цвяты рвала.	А-га там(ы***э***) дзеўка***о***-га***о***, А там(ы***э***) дзеў***о***ка***о*** цвяты***э*** рва-га-ла***о***, Цвя-га-ты***э*** рва-га-ла***о***.
Цвяты рвала, Цвяты рвала, вянкі віла, Вянкі віла.	Цвя-га-ты***э*** рвала***о***-га***о***, Цвяты***э*** рвала***о***, вян(ы***э***)кі***е*** ві***е***-ге-ла***о***, Вя-га-н(ы***э***)кі***е*** ві***е***-ге-ла***о***.
Старшым дзеўкам, Старшым дзеўкам па вяночку, Па вяночку.	Ста-га-ршы***э***м(ы***э***) дзеў***о***ка-гам, Старшы***э***м(ы***э***) дзеў***о***кам(ы***э***) па вяно-го-чку***о***, Па-га вяночку***о***.
Младшым дзеўкам, Младшым дзеўкам па цвяточку, Па цвяточку.	Мла-га-дшы***э***м(ы***э***) дзеў***о***ка***о***-га***о***м, Младшы***э***м(ы***э***) дзеў***о***ка***о***м(ы***э***) па цвято-го-чку***о***, Па-га цвяточку***о***.
Старшы дзеўкі, Старшы дзеўкі замуж пойдуць, Замуж пойдуць.	Ста-га-р***э***шы***э*** дзеў***о***кі***е***-ге, Стар***э***шы***э*** дзеў***о***кі***е*** заму***о***ж по-гой-ду***о***-го-ць, За-га-муж(ы***э***) пой***э***ду***о***ць.
Младшы дзеўкі, Младшы дзеўкі гуляць будуць, Гуляць будуць.	Мла-га-д***э***шы***э*** дзеў***о***кі***е***-ге, Млад***э***шы***э*** дзеў***о***кі***э*** гу***о***ляць бу***о***-го-ду***о***-гоць, Гу***о***-го-ляць бу***о***ду***о***ць.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Вучэбнае выданне

ПРАГРАМА
ВУЧЭБНАЙ І ВЫТВОРЧАЙ ПРАКТЫКІ
па спецыяльнасці 1-18 01 01 Народная творчасць,
напрамку 1-18 01 01-05 Фальклор,
спецыялізацый 1-18 01 01-05 01 Абрадазнаўства
і 1-18 01 01-05 02 Этнафоназнаўства

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Карэктар В. Б. Кудласевіч
Тэхнічны рэдактар Л. М. Мельнік

Падпісана ў друк .2013. Фармат 60x84 $^{1}/_{16}$.
Папера пісчая № 2. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 1,16. Ул.-выд. арк. 0,72. Тыраж экз. Заказ .

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
УА «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».
ЛИ № 02330/0003939 ад 19.05.2011.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ